

Zaaknummer : 197824

Raadsvergadering : 7 november 2017

Onderwerp : Begroting 2018

Collegevergadering : 26 september 2017

Portefeuillehouder : J.B. Boer

Steller : E.C.P. Gussekloo

tel: : 0545-250 576

Te nemen besluit:

De begroting 2018 vaststellen

Waarom dit voorstel en wat is het effect

De gemeenteraad moet voorafgaand aan het begrotingsjaar een begroting vaststellen. Dit staat in de Gemeentewet. Met een vastgestelde begroting 2018 kunnen we het voorgenomen beleid uitvoeren.

Argumentatie:

- 1.1 De begroting 2018 is sluitend.
Dit is voldoende om onder het beperkte normale toezicht van de provincie te vallen. Hiervoor is een sluitende jaarbegroting voldoende. Dit staat in de gemeentewet.
- 1.2 Er zijn geen maatregelen genomen om de begroting sluitend te maken.
Aanpassingen in de begroting door bezuinigingen, nieuwe inzichten en nieuwe regelgeving zijn voldoende om tot een sluitende begroting te komen.
- 1.3 De meerjarenbegroting laat een overschot zien van € 100.000.

Kanttekeningen en risico's

- 1.1 De provincie moet de begroting nog analyseren
Na vaststelling door de raad geeft de provincie pas een oordeel over de begroting. We verwachten een positief oordeel. Daarmee zouden we in 2018 ook onder repressief toezicht komen. Dit is het normale provinciale toezicht waar we altijd onder staan.

Financiën

Het saldo van de begroting 2018 is nul. Dit komt door het scherper begroten en een meevallende algemene uitkering.

De meerjarenbegroting is sluitend. Er is op dit moment een overschot van € 100.000.

In de begroting is rekening gehouden met de moties die bij de voorjaarsnota zijn ingediend. Hiervoor hebben we € 750.000 opgenomen in 2018 en 2019. Daarnaast hebben we een stelpost voor nieuw beleid van opgenomen van € 350.000 in 2018, 2019 en 2020. Voor de invulling van dit bedrag denken we dat de volgende onderwerpen in aanmerking komen. Wijk- en buurtbudgetten, Asbestrein, Ontwikkeling van instrumenten voor verdere stimulering opruimen asbestdaken (bijv. communicatietraject, asbestlening et cetera), Vrijkomende Agrarische bebouwing, Lang zal ze wonen en Omgevingswet.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

- 0 hamerstuk
0 besprekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering

- 0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen
0

Daarnaast voegen we in 2018 een bedrag van € 1.000.000 toe aan de algemene reserve grondexploitatie. Dit doen we omdat het weerstandsvermogen van de grondexploitaties matig is. Om het weerstandsvermogen te verhogen voegen we een bedrag toe aan de reserve grondexploitaties. Daarmee zijn de risico's nog niet volledig afgedekt.

Communicatie

De begroting ligt voor iedereen ter inzage.
Er is een persbericht gemaakt.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Niet van toepassing

Planning en evaluatie

De begroting 2018 evalueren we definitief bij de jaarrekening 2018. Deze verschijnt in 2019. Tussentijds wordt u geïnformeerd over de stand van zaken in de voor- en najaarsnota 2018.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 7 november 2017

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 september 2017;

b e s l u i t :

de begroting 2018 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
7 november 2017

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Begroting 2018

In de begroting 2018 is rekening gehouden met:

1. de in 2018 uitvoerbare bezuinigingsmogelijkheden uit het coalitieakkoord "Veranderende samenleving, vernieuwd bestuur";
2. de extra wensen zoals verwoord in het coalitieakkoord "Veranderende samenleving, vernieuwd bestuur";
3. alle bekende ontwikkelingen tot 1 juli 2017;
4. een stijging van de lonen zoals afgesproken in het onderhandelaarsakkoord over de cao gemeenten en premies;
dit wijkt af van het uitgangspunt in de voorjaarsnota van 2%. We hebben dit aangepast omdat het onderhandelaarsakkoord iets hoger uitvalt dan de 2% waar we in de voorjaarsnota vanuit gingen.
5. een stijging van de prijzen met 1,4% inflatiecorrectie;
6. een stijging van de OZB met 1,4% inflatiecorrectie;
7. een gelijkblijvend tarief voor reinigingsheffing en rioolheffing.
8. De decentralisaties Jeugd en Awbz/Wmo zijn budget neutraal verwerkt. Daarbij is er vanuit gegaan dat de kosten voor de uitvoering (waaronder personeel) ook bekostigd worden uit de bijdragen die we van het Rijk krijgen.
9. De Motie M17-13 Lager rentetarief SON

De ontwikkeling van de begroting sinds de voorjaarsnota ziet er als volgt uit.

Bedragen x € 1.000	2018
Stand na voorjaarsnota 2017	898
Ontwikkeling personeelskosten	-557
Gevolgen meicirculaire	2.006
Uitvoeringskosten Moties Voorjaarsnota	-750
Ruimte voor nieuw beleid	-350
Verbetering weerstandsvermogen grondexploitaties	-1.000
Overige ontwikkelingen < € 50.000	-247
Saldo begroting 2018	<u>0</u>

Ontwikkeling personeelskosten

De loonkosten stijgen door het onderhandelaarsakkoord en de verwachte stijging van de premies.

Gevolgen meicirculaire

De meicirculaire leidt tot een extra algemene uitkering van ongeveer 2 miljoen euro. De stijging is voornamelijk het gevolg van een aanpassing van de uitkeringsfactor. De uitkeringsfactor is de algemene verdeelsleutel voor het geld in het gemeentefonds.

Uitvoeringskosten Moties Voorjaarsnota

In de begroting hebben we rekening gehouden met de moties die bij de voorjaarsnota zijn aangenomen. Hoewel voor een aantal moties, zoals het woningbeleid en de lokale inclusief agenda nog geen exacte schatting is te maken hebben hiervoor wel een eerste bedrag opgenomen.

Ruimte voor nieuw beleid

Naast de kosten voor de moties hebben we ruimte voor incidenteel nieuw beleid opgenomen. We zien namelijk een aantal ontwikkelingen waarvoor we verwachten dat geld noodzakelijk is. Te denken valt aan Wijk- en kerngericht werken beter vorm te geven, Asbesttrein,

Ontwikkeling van instrumenten voor verdere stimulering opruimen asbestdaken (bijv. communicatietraject, asbestlening et cetera), Vrijkomende Agrarische bebouwing, Lang zal ze wonen en Omgevingswet.

Verbetering weerstandsvermogen grondexploitaties

Het weerstandsvermogen van de grondexploitaties is nu matig. Dat betekent dat de risico's die we lopen groter zijn dan de dekking die we daar in de reserve grondexploitatie tegenover hebben staan. Om de dekkingsgraad te verbeteren voegen we nu extra geld toe aan de reserve grondexploitatie.

Bezuinigingen coalitieakkoord

De bezuinigingen die meetellen voor de bezuinigingen uit Veranderende samenleving, vernieuwd bestuur zijn bezuinigingen ten opzichte van de begroting 2014.

In onderstaande tabel is staat de stand van zaken op de verschillende onderdelen van de bezuinigingsopdracht.

Maatregel	Doel	Gerealiseerd	Nog te gaan
Financieel technisch	1.500.000	3.961.556	-2.461.556
VNOG/Brandweer	200.000	58.818	141.182
Antidiscriminatievoorziening	15.000	0	15.000
Rekenkamerfunctie	15.000	0	15.000
Zwerfdierenopvang	20.000	2.277	17.723
WMO	300.000	300.000	0
WSW	350.000	0	350.000
Binnensportaccommodaties	85.000	50.714	34.286
Leerlingenvervoer	30.000	147.000	-117.000
Beheer en Onderhoud	350.000	347.556	2.444
Verkoop gebouwen/energiebesparing	100.000	20.000	80.000
Overige maatregelen	200.000	199.893	107
Personeel	1.700.000	1.020.000	680.000
	4.865.000	6.107.814	-1.242.814

Er is tot nu toe € 6.107.814 aan bezuinigingen gerealiseerd. Deze opbrengst is wel een saldo van nog niet gerealiseerde bezuinigingen en extra gerealiseerde bezuinigingen. In totaal is er nu ruim € 1,4 miljoen meer bezuinigd dan de voorgenomen bezuiniging in 2014. Het feit dat we de totale bezuiniging realiseren biedt ons de mogelijkheid om te investeren in de organisatie. Dit is noodzakelijk door de autonome groei van de taken, de bestuurlijke ambitie die we hebben en de wil om de kwaliteit te verbeteren.

Van de bezuiniging op de WSW is nu nog niets gerealiseerd. Wel zijn er besluiten genomen en in voorbereiding die leiden tot een invulling van deze taakstelling. Belangrijke besluiten hierin zijn de inbesteding van het groenonderhoud en het lokaal uitvoeren van beschut werken. De besparingen op de antidiscriminatievoorziening en de rekenkamerfunctie kunnen vanwege wettelijke voorschriften waarschijnlijk niet gehaald worden.

Meerjarenperspectief

Bij het opstellen van het coalitieakkoord zijn we uitgegaan van een meerjarig tekort van ongeveer € 6 miljoen. Hiertegenover hebben we maatregelen gezet van € 4,8 miljoen. Wij gingen ervan uit dat het resterende gat gedicht kan worden door de ontwikkeling van de economie en daarmee de algemene uitkering. Deze aanname komt, met de kennis van nu, uit.

De transities in het sociaal domein moeten budgetneutraal worden uitgevoerd. Ook hiervan kunnen we zeggen dat met de kennis die we nu hebben dit lukt. We houden hiervoor nog wel een reserve aan om eventuele ontsparing tijdelijk op te kunnen vangen.

Tabel 1: Ontwikkeling meerjarenperspectief

Bedragen x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Meerjarenperspectief coalitieakkoord	-6.007	-6.007	-6.007	-6.007
Gerealiseerde bezuinigingen	6.088	6.088	6.088	6.088
Ontwikkeling algemene uitkering	4.041	4.202	3.765	3.477
Uitvoeringskosten moties voorjaarsnota	-750	-750	0	0
Nieuw beleid	-350	-350	-350	0
Versterking weerstandsvermogen Grondexploitaties	-1.000	0	0	0
Overige ontwikkelingen	-2.022	-2.210	-2.462	-3.452
	0	973	1.034	106

Ontwikkeling algemene uitkering in meerjarenperspectief

In het meerjarenperspectief zien we in 2021 een behoorlijke daling van het overschot. Dit heeft een aantal oorzaken. De eerste heeft te maken met de gebruikelijke tendens dat de algemene uitkering daalt in de jaren die verder weg liggen. Dit terwijl we zien dat de ontwikkelingen toch zorgen voor een kostenstijging. Dit is op zich geen verontrustend beeld. In de meeste gevallen zien we dat als het begrotingsjaar nadert dat de algemene uitkering toch wat meer stijgt dan in de meerjarenprognoses werd aangegeven.

Hybride lening

De tweede reden is dat we in de begroting vanaf 2021 geen rekening meer hebben gehouden met een renteopbrengst van de hybride lening aan de BNG. Dit heeft niets te maken met het feit dat de BNG de rente niet zou kunnen betalen. Op dit moment is er geen enkele reden om aan te nemen dat de BNG de rente niet zou kunnen betalen. Het heeft te maken met het feit dat we verwachten dat de BNG de lening zal aflossen. Zoals bekend kan de BNG eenzijdig besluiten om na 5 jaar de lening af te lossen. Wij verwachten op dit moment dat zal gebeuren. We baseren die verwachting op twee ontwikkelingen.

1. De BNG hoeft aan minder strenge regels te voldoen omdat erkend is dat ze een bank zijn met een laag risicoprofiel vanwege hun investeringen in overheidsinstellingen.
2. De BNG heeft nu al voldoende vermogen om te voldoen aan de regels die gesteld zijn.

Door deze verwachting hebben we in het meerjarenperspectief de rente-inkomst laten vervallen. We zullen er alles aan doen om tegen die tijd vervangende inkomsten te genereren.

In onderstaand overzicht is aangegeven welke financiële gevolgen de aangenomen moties bij de voorjaarsnota hebben.

	2018	2019	2020
1. Woningbeleid Motie M17-06 De gemeenteraad vraagt om vóór 1-12-2018 te komen met een analyse en een plan van aanpak om de trek van inwoners naar buurgemeenten zoveel mogelijk te voorkomen.	50.000	100.000	
2. Kwalitatief personeelsbeleid Motie M17-07 De gemeenteraad vraagt om een analyse van de organisatie (kwantiteit en kwaliteit), een plan om e.e.a. in evenwicht te brengen en kosten daarvan in rekening te brengen. Naar aanleiding van de motie is in kaart gebracht welke omvang en kwaliteitsimpuls de organisatie nodig heeft om de huidige taken uit te kunnen voeren. Daaruit komt naar voren	500.000	500.000	P.M.

	dat dit een groter aantal fte is dan het aantal fte dat is benoemd in de streefformatie op grond van de taakstelling personeel. Het is dan ook niet mogelijk om de taakstelling op het personeel te realiseren. Naast het feit dat we voor het uitvoeren van de huidige taken meer mensen nodig blijken te hebben, zijn er ook bestuurlijke ambities en willen we een kwaliteitsimpuls doorvoeren. Dit vraagt ook om extra fte's.			
3.	Herijking geurbeleid Motie M17-08 De gemeenteraad vraagt om te komen met een voorstel vóór 1 januari 2018 voor de herijking van het geurbeleid, gericht op een daling van het aantal odeurs.	50.000		
4.	Opstellen Lokale Inclusief Agenda Motie M17-10 De gemeenteraad vraagt om onderzoek te doen naar de vertaling/gevolgen van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een beperking voor de lokale agenda. De resultaten en een stappenplan moeten voor 1-1-2018 worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Op dit moment is niet in te schatten welke keuzes worden gemaakt en dus ook niet wat de maatregelen kosten.	75.000	150.000	P.M.
5.	Ecologisch bermbeheer Motie M17-15 De gemeenteraad vraagt om voor de begroting van 2018 te komen met een op biodiversiteit gericht plan voor ecologisch bermbeheer. Genoemde kosten zijn alleen voor de inventarisatie en het maken van een plan. <i>Dus nog niet uitvoeringskosten.</i>	75.000	P.M.	P.M.
Totaal voor Moties		750.000	750.000	0

Naast de moties die aangenomen zijn bij de voorjaarsnota hebben we in deze begroting ook ruimte voor nieuw beleid opgenomen. In onderstaande tabel is indicatief aangegeven welke onderwerpen wij zien als nieuw beleid met een inschatting van het bedrag.

	2018	2019	2020
6. Wijk- en buurtbudgetten Budget is nodig om wijk- en kerngericht werken beter vorm te kunnen geven.	50.000	50.000	50.000
7. Asbest Te denken valt aan: Asbestrein een vervolg geven in andere gebieden in Berkelland Ontwikkeling van instrumenten voor verdere stimulering opruimen asbestdaken (bijv. communicatietraject, asbestlening et cetera)	100.000		
8. Vrijkomende Agrarische bebouwing Te denken is aan: - Ontwikkeling van instrumenten voor verdere aanpak VAB's (bijv. slooptening, experiment veiling VAB's Saxion et cetera) - Een pilot VAB's in een gebied in Berkelland opstarten om (een van de) instrumenten te testen	100.000		
9. Lang zal ze wonen De campagne 'lang zal ze wonen' zet in op de bewustwording van de ouder wordende Berkellander om de eigen huur- of particuliere woning aan te pakken om deze zo levensloopbestendig, energiezuinig en veilig mogelijk te maken voor de toekomst. De planperiode voor de campagne is herfst 2017 tot en met de herfst 2020. De campagne is in samenwerking met Kruiswerk, Energieloket en Prowonen.	100.000		

10.	Omgevingswet	300.000	300.000
	Hoewel de wet wordt uitgesteld, moeten we wel door met de voorbereiding. Kosten gaan vooral zitten in pilots en het maken van een Omgevingsvisie en een Omgevingsplan. Daarvoor is nog niet genoeg geld gereserveerd.	.	.
TOTAAL		350.000	350.000
		350.000	350.000